

Intervista mal-ewwel fundatur u editur tal-'Ahna Lilkom'

Hsibna li tkun haġa f'postha li nagħmlu intervista lil Fr. S. Tomlin mssp fundatur u l-ewwel editur ta' l-"Ahna lilkom".

Fr. Tomlin, kif gietek din l-ideja li tibda toħroġ din il-leaflet?

Kif ktiibt fl-ewwel harġa, għas-Socjetà tagħna, dak iż-żmien, kienu bdew orizzonti ġodda. B'dew jizziedu l-vokazzjonijiet u allura l-possibiltà li nitferrxu iżjed barra minn Malta. Dak iż-żmien konna diġa' fl-Awstralja. Imma kif tista' tilhaq dan l-ideja? Triq waħda hemm, li aktar nies isiru jafuna jsiro hbieb tagħna, jibdew jgħinuna u hekk jagħmlu parti mix-xogħol tas-Socjetà.

Kif giek f'moħħok l-isem ta' "Ahna Lilkom", holqa bejn il-hbieb?

Semmejtha "Ahna Lilkom", għax proprju ridna nagħmlu katina magħmula minn hafna holoq li torbot lilna mal-hbieb. Allura permezz ta' din il-leaflet inzommu lil hbieb tagħna infurmati bl-aħbarijiet u x-xogħol tagħna.

Tul dawn il-hamsin sena, kien hemm diversi edituri. Tahseb li baqghu jzommu l-istess ideja tiegħek?

Iva hafna. U baqghu jinsistu li s-Socjetà għandha tidher b'hała opra t'Alla u allura tiddependi mill-Providenza u l-providenza dejjem inqadiet bil-benefatturi li tant iħobbuna. Baqghu wkoll jaġġornawha u jagħtuha libsa sabiħa li għandha illum.

Illum wara li għaddew hamsin sena, tahseb li "l-Ahna Lilkom" laħqet l-iskop tagħha?

Nixtieq nirrispondik bi tlett hsibijiet. L-ewwel, dak iż-żmien li bdiet toħroġ din il-leaflet, kont tiskanta kemm nies ma kinux jafu bina. Minn kien jgħidilna ta' San Ġużepp u minn ta' l-Oratorju; dan minħabba l-fatt li hemm l-aktar li konna naħdmu. Anke fost il-membri tal-kleru ma' kellhomx idejat ċari fuqna. Biex tkompli tgħaqad dak iż-żmien l-isem tagħna kien "Il-Kumpanija ta' San Pawl". It-titlu ta' *kumpanija*, kien aktar assoċjat ma' kumpanija tat-teatrin jew xi haġa simili. Għalhekk bdejna nissejju bl-isem aktar proprju tagħna, *Socjetà Missjunarja ta' San Pawl*. Allura din il-leaflet aktar ma bdiet tiġi f'idejn in-nies aktar bdew isiru jafu fuqna. Saru jafu ukoll, li kien bniedem malti li waqqafha din is-Socjetà, Mons. Ġużepp De Piro. It-Tieni skop li kellha l-"Ahna Lilkom", kien il-vokazzjonijiet. Biex nilhqu dan il-ghan ippruvajna li noħolqu kuxjenza missjunarja, halli b'hekk jistgħu jithajru żaġhżagħ li jingħaqdu magħna.

It-Tielet, is-Socjetà mill-bidunett tagħha dejjem iddependiet mill-benefatturi, li kienu u għadhom l-uniku riżors finanzjarju tagħna. Għalhekk bdejna dak li sejjahnielhom fundazzjonijiet. B'dawn il-mezzi stajna nibqghu niffurmaw il-missjunarji tagħna, nibnu d-djar tagħna u inkabbu l-ħidma tagħna speċjalment fil-Perù, fil-Pakistan u fil-Filippini, barra il-djar l-oħra li għandna fl-Awstralja u l-Canada.

FRAR / GHADD 434
EDITUR: FR NORBERT BONAVIA MSSP

Ahna Lilkom

NEWSPAPER POST

H O L Q A B E J N I L - H B I E B

SOCJETÀ MISSJUNARJA TÀ SAN PAWL: SANT'AGATA, RABAT, MALTA, TEL: 2145 4503 / STELLA MARIS, ŻEBBUĠ, GOZO, TEL: 2155 1159

L-'AHNA LILKOM' tagħlaq 50 sena

"...issa bdew orizzonti ġodda. Għall-grazzja t'Alla il-vokazzjonijiet bdew ġejjin. L-Isqfijiet ta' barra kuntenti bina u dejjem jitolbuna iżjed. Issa x'jonqosna? Jonqosna hbieb iżjed. Hbieb li mingħajrom ma nimxux. Dejjem għixna bil-karita' u hekk beħsiebna ngħixu. Imma l-hbieb iridu jkun jafu fuqna..."

Hekk kiteb Fr. Stanley Tomlin mssp il-fundatur u l-ewwel editur tal-"Ahna Lilkom", fl-ewwel faċċata, fl-ewwel harġa 50 sena ilu.

Kien propju fi Frar tal-1959 meta harġet għall-ewwel darba din il-leaflet. Il-bidu tagħha kien hafna modest. Harġet b'żewġ kuluri . Il-kliem kien ċelesti u r-ritratti kienu kannella ċari. F'din l-ewwel harġa barra l-artiklu tal-editur fil-faċċata, ġewwa kien hemm artiklu jismu "Min hu Mons. Ġ. De Piro" u n-naħa l-oħra kien hemm artiklu meħud mis-"Sunday Visitor", li kien kitbu l-Isqof Fulton J. Sheen, fuq il-ġenerożità li għandu jkollna lejn il-missjoni. L-aħħar faċċata kienet maqsuma f'żewġ kollonni, waħda artiklu żgħir ta' l-Isqof E. Galea fuq "Is-Socjetà ta' San Pawl", u n-naħa l-oħra bħal djarju ta' x'sar fl-aħħar sena fis-Socjetà, din harġet mill-istamperija li kien hemm fl-Istitut ta' San Ġużepp.

Għall-grazzja t'Alla din il-leaflet inlaqgħet tajjeb minn bosta nies. B'reazzjoni għall-ewwel harġa rċevjuna xi ittri biex jifirfulna. Waħda minnhom kienet ta' Fr. Charles G. Vella fejn fost l-oħrajn kiteb, "...Nixtieq nifirħikom tal-idea sabiħa li biha ser tkomplu tqanqlu l-interess tal-Maltin fis-Socjetà providenzjali tagħkom... kompli kif bdejt u ibqghu ibagħatuli l-leaflet", li jien infittex dejjem li ngħaddih f'idejn xi żaġhżuġh u itolbu għal *Moviment ta' Kana...*"

Jiena, li niftakar l-ewwel harġa, għax dak iż-żmien kont novizz , rajtha tikber tul dawn il-hamsin sena. Għal hafna snin baqgħet toħroġ b'żewġ kuluri, imbagħad bdejna noħroġha b'erba kuluri. Nixtieqkom li kieku tistgħu taraw il-harġiet kollha halli tapprezzaw l-iżvilupp li sar tul dawn il-hamsin sena. Din il-harġa hija il-434. Tul dawn is-snin ippruvajna dejjem inzommukom infurmati b'dak kollu li kien ikun għaddej fis-Socjetà' tagħna.

Fr Norbert Bonavia mssp, Editur

Inhoss li għandna ngħidu GRAZZI KBIRA lil Alla għal dawn il-hamsin sena, u xejn inqas lilkom qraba , benefatturi u hbieb tagħna għax wara Alla intom għandkom sehem kbir fil-missjoni li aħna qed inwettqu kull fejn qed naħdmu. Nieħdu gost jekk tibktbulna u tghidulna dak kollu li thossu fuq l-"AHNA LILKOM".

L-ewwel harġa tal-'Ahna Lilkom', fl-1959

Issa wara li qrajt din il-leaflet, tixtieq tghinna halli inkomplu noħroġha?

Tista' tagħmel dan billi tkun:

Sostenitur Ordinarju Donazzjoni Libera

Sostenitur Ħabib €23 fis-Sena

Sostenitur Perpetwu €117 Darba

L-indirizz tiegħi hu: 'L-Oratorju' Triq San Ġiljan, B'Kara, BKR 2806. Tel: 2144 1917 / 7926 5968

Pubblikazzjoni b'valuri storiċi u religjużi qawwija

Huwa pjaċir tiegħi li nikteb dan il-messaġġ għal-*leaflet* 'Ahna Lilkom', *holqa bejn il-hbieb* fil-50 Anniversarju ta' din il-pubblikazzjoni.

Żgur li meta hareġ l-ewwel numru kien għemil ta' kuraġġ, bħalma jiġri f'kull haġa li tinbeda. Iktar u iktar illum nifirhu għaliex issa dan il-*leaflet* kiber fin-numru, u għaliex kompli jiġi ppublikat għal 50 sena. Min jaf kemm pubblikazzjonijiet jibdedu u jieqfu għaliex ma jkunx hemm min imexxihom. Nixtieq nifrah lilkom ukoll għaliex matul is-snin is-Socjetà Missjunarja ta' San Pawl dejjem sabet persuni bl-ispirtu li jkomplu din l-opra.

Matul dawn is-snin sa illum, il-pubblikazzjoni baqgħet dejjem fidila għar-raġunijiet li għalihom giet ippublikata; "Ahna" jiġifieri is-Socjetà Missjunarja ta' San' Pawl, li jkellmu "Lilkom", jiġifieri

l-poplu Malti li jilqa' bil-qalb it-tagħrif u t-tagħlim li jieħdu minn dan il-*leaflet*. Ir-raġunijiet jidhru ċari:

- It-trawwim ta' kuxjenza missjunarja fil-Maltin u l-Għawdxin, haġa li toħroġ mill-karizma tas-Socjetà;
- L-għarfien aħjar tal-Fundatur, il-Qaddej t'Alla, Mons. Ġużeppi De Piro, li l-Mulej inqeda bih biex iwaqqaf l-unika Kongregazzjoni maskili f'Malta;
- Bħala għajn ta' informazzjoni vokazzjonali għal żgħażaġh li l-Mulej qiegħed isejhilhom biex jingħaqdu mas-Socjetà;
- Mezz li bih hafna benefatturi jibqgħu infurmati fuq dak li għalih qegħdin jgħinu, mezz li fuqu unikament jiddependu l-opri tas-Socjetà.

Pawlu Cremona O.P. † Arcisqof ta' Malta

Ovjament dan kollu iservi mhux biss għal dawn l-għanijiet, iżda għaliex jiġi f'idejn hafna iktar persuni li b'hekk jikbru fil-Fidi Missjunarja u fil-Qdusija.

Jiena nibgħat il-Barka tiegħi fuq l-Editur, Fr. Norbert Bonavia mssp, lill-kollaboraturi tiegħu u lill-qarrejja tal-*leaflet*.

"Ahna Lilkom"

L-istess isem li ġġib din il-pubblikazzjoni li qed tiċċelebra l-50 sena "Ahna Lilkom" jikxef hafna dwar min qed ikellimna permezz tagħha.

Għax min jistqarr li hu dispot għal ħaddiehor, ifisser li hu mhux biss huwa lest li jikkomunika aħbar jew tagħrif, imma lest ukoll biex jagħti lilhu nfnisu.

Jiena konvint li dan huwa l-ispirtu li janima s-Socjetà Missjunarja San Pawl. Hija Socjetà ta' religjużi li dejjem lesti li "jingħataw lilkom". Din l-għotja jwettquha b'diversi modi, partikularment bil-hidma missjunarja, f'pajjiżna u 'l hemm minn xtutna, li dwarha

naqraw f'dan il-fuljett. Hija s-sejha tagħhom li jkunu għas-servizz ta' l-oħrajn. Il-hidmiet varji tagħhom nistgħu niġbruhom f'espressjoni waħda: "Ahna Lilkom".

Imma is-Socjetà Missjunarja ta' San Pawl, wirtet dan il-karizma minn għand il-Fundatur tagħha Mons. Ġużeppi De Piro. Kull min kellu l-okkazzjoni jaqra haġtu, u inhegġeġ lil min għadu sajjem dwaru biex ifittex jaqraha, jaf li De Piro kien saċerdot mogħti lil Alla, lil Knisja, u lil bniedem, aktar u aktar meta dan ta' l-aħħar ikun jgħix f'faqar materjali, affettiv, u spiritwali. Fuq fomm De Piro nista' npoġġi din il-frazi: "Jien Lilkom" ... "Jien

† Mario Grech Isqof t'Għawdex

Għalikom". Hu jikteb li ahna għandna nagħtu lil oħrajn dak li San Pawl ta lilna.

Nawgura li din il-holqa bejn il-hbieb, tgħinna biex fina ukoll tikber din l-attitudini ekkleżjali: "Ahna Lilkom", li timplika attitudni missjunarja.

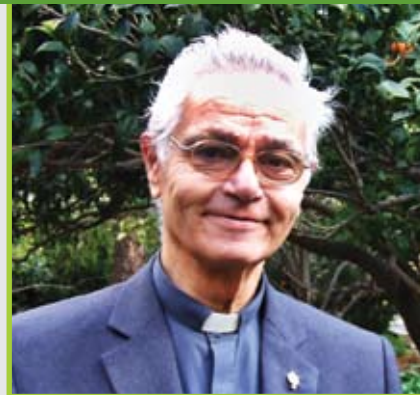
50 sena twemmin għal għan

Għażiż Fr. Norbert Bonavia, nixtieq nifrah lilek u lil dawk responsabbli qablek mill-'Ahna Lilkom', fl-okkazzjoni tal-hamsin anniversarju tal-ħruġ tagħha.

Niftakar qisu lbieraħ, l-entuzjażmu tagħna meta Fr. Stanley Tomlin hareġ l-ewwel numru ta' dan il-fuljett, fuljett li għaqqadna ma' tant hbieb u benefatturi tal-hidmiet missjunarji tas-Socjetà tagħna. Hija *leaflet* haġja li tiddlet fil-format matul iż-żminijiet imma fl-istess hin baqgħet dejjem fidila għall-ħsieb oriġinali tagħha jiġifieri dik li tkun holqa bejn is-Socjetà u l-benefatturi u l-hbieb

tagħha u li tkun mezz ta' animazzjoni missjunarja fil-gzejjer maltin.

F'dawn il-hamsin sena l-'Ahna Lilkom' żammet dejjem infurmati lill-hbieb u benefatturi tagħna bil-hidma missjunarja tas-Socjetà tagħna. B'dan il-mod serviet hafna biex iżzomm haġja fil-qlub ta' hafna Maltin il-fjamma tal-imħabba li dejjem urew lejn il-missjoni tal-knisja u ipparteċipaw fiha b'generożità kbira. Il-Knisja ma tistax tkun matura jekk ma tkunx missjunarja. L-istess in-nisrani individwali ma jistax ikun nisrani matur jekk ma jhossx taqbad f'qalbu x-xewqa li jikkomunika

it-twemmin tiegħu lill-oħrajn. Il-bxara t-tajba li għabilna Kristu hija dik li tista' ssalva lid-dinja minn tant diżordni u ingustizzji. Hija hi li tqanqal fina spirtu ta' solidarjetà u mħabba speċjalment lejn dawk li huma batuti u emarġinati. Fl-aħħarnett hija dik li twassalna l-koll għas-salvazzjoni eterna.

Grazzi u Awguri

Storja ta' Suċċess fil-Missjoni dinjija

Messaġġ tal-Vigarju Reġjonali Fr Louis Mallia mssp

Is-Socjetà Missjunarja ta' San Pawl f'dawn l-aħħar hamsin sena hawn Malta kellha dan il-fuljett 'Ahna Lilkom' li tqassam b'mod regolari kull xahar biex jiltaqa' ma hafna familjari u benefatturi tal-Missjoni u anke biex ihegġeġ x-xrara missjunarja li kellu l-Fundatur tagħna Mons. Ġużeppi De Piro, li kif insibu fi kliemu stess, "Minn jgħin lil Missjunarju huwa missjunarju".

Hamsin sena għal tnaħ il-xahar b'impenn ta' diversi edituri f'din il-pubblikazzjoni ma kinitx haġa żgħira – u jekk tqis 'il hafna benefatturi li rrispondew lejn dan il-fuljett u anke jekk biss tipprova tqis kemm ġid sar kemm Malta kif ukoll fil-Missjoni tista' tikkonkludi li din il-pubblikazzjoni f'dawn is-snin kollha kienet strumentali hafna. Dan il-*leaflet* kien ukoll ta' għajjnuna għall-vokazzjonijiet missjunarji speċjalment l-istejjer li nkitbu fuq il-missjunarji.

Bla dubju l-'Ahna Lilkom' kienet promozzjoni tajba ta' diversi proġetti kemm Malta kif ukoll fil-pajjiżi li fihom qed naħdmu. Dan il-fuljett mexxa maż-żminijiet sbieħ ta' ftuħ tal-missjonijiet prinċipali tagħna: fl-Awstralja, fil-Kanada u l-Amerika, fil-Peru, fil-Pakistan, fl-Italja u fil-Filippini. Mal-mixja storika fil-hidma missjunarja tagħna kien hemm iwieżnu mal-id t'Alla l-ġenerożità ta' hafna benefatturi li kienu qed jaraw permezz ta' dan il-*leaflet* dak li ahna konna qed nagħmlu u nixtiequ nagħmlu. Nistgħu nħarsu lura b'hafna kuraġġ għaliex għalkemm huwa *leaflet* żgħir imma permezz tiegħu Alla għamel affarijiet kbar. Issa hija l-isfida tagħna li nibdedu it-tieni hamsin sena b'mod ġdid li jirrispondi iż-żminijiet li s-Socjetà qed iddaħħalna fihom.

Grazzi mill-qalb

Grazzi Lilkom

Fr. Norbert Bonavia mssp

Għeżież qraba benefatturi u hbieb tagħna, jiena bħala l-Editur attwali, nixtieq f'din l-okkazzjoni tal-ġublew tad-deheb ta' l-"Ahna Lilkom", inwassal ir-ringrazzjamenti tiegħi. L-ewwelnett lill-Mulej Alla, għax kull ma nagħmlu jkun hu l-bidu u t-tmien tiegħu. Grazzi kbira tmur ukoll lill-għeżież Isqofijiet tagħna u lis-Superjur Ġenerali u l-Vigarju Provincjali għall-messaġġi li għoġobhom jibgħatulna, lill-edituri kollha ta' qabli, lil tant nies li jgħinuna biex inwassluha fid-djar ta' hafna nies, billi jwaħħlulhom l-indirizzi, kif ukoll lil tant oħrajn li jqassmuha fil-parroċċi tagħhom. Lil "Outlook Coop" ta' Hal-Qormi, għal ġenerożità u l-imħabba fix-xogħol tal-grafika. U fl-aħħar u mhux l-inqas lilkom li dejjem kontu warajna.

Grazzi tal-għajjnuna.